

**Vse, kar smo izgubili,
medtem ko smo živeli**
Anton Podbevšek Teater
in **Zavod Bunker**

★★★★★

Zdaj že prepoznavna ustvarjalna drža kolektiva Beton Ltd., ki se kaže v sprotno odzivnem in komunikativnem komentiranju časa in sveta, v katerem ta hip živimo, se v projektu *Vse, kar smo izgubili, medtem ko smo živeli* izriše tako, da podoba aktualne sedanjosti postavijo ob bok preteklosti. Z obujanjem zgodovine seveda ne priključijo le sladke nostalgije same po sebi, temveč tudi individualno bolečino popolnega nasprotja med nekoč in danes.

Primož Bezjak, Branko Jordan in Katarina Stegnar (ob sodelovanju dramaturginje Andreje Kopač) v dogajanje zakoličijo tri časovne epizode: prva je leto njihovih rojstev (1977), druga zaznamuje dogodek maturantskega plesa, zadnja pa je zasnovana kot absolutni tukaj in zdaj. Če povzamemo: potujemo skozi padajočo krivuljo, ki pelje iz paradiža v katastrofo. Za izhodiščno in primerjalno historično referenco kolektiv zaobjame obdobje zlatih časov Jugoslavije, in sicer 5. obletnico hotela Penthouse na Krku, s katerim je njegov ustanovitelj, notorični Bob Guccione, med drugim hotel pripeljati zahodne trende zabavljaštva na Balkan, hkrati pa »neuvrščene« seznaniti z »zahodno« mislijo.

Gledališče

Vizualni koktajl, nasičen s takratnimi glasbenimi šlagerji in valjivimi ritmi (glasba Janez Weiss in Jure Vlahovič), disko krogli, neonskim sijajem, šampanjcem v izobilju in dogajalnim razvratom ter razvedrilno histerijo, je zasnovan kot nekakšen gala večer (prostor oblikoval son:DA, kostume Mateja Benedetti). Je interaktiven, poln nostalgичnega zanosu, vsi trije izvajalci krmarijo med več identitetami in naglo spreminjajo lokacijske točke znotraj tega danes izmišljenega, nekoč realnega »raja na Zemlji«. Rekonstrukcija plastičnega uživanja in obenem »brezskrbnega« socializma nekatere posrka kot spomin na lastno izkušnjo, drugim pa nakaže (do določene mere dokumentarni) izsek časa, ki ga niso nikoli doživeli.

V dogajanje se vtira vzdušje idealizma in brezkončnega optimizma, a grenek priokus – sploh ko v nas zareže zavest o trenutni družbeni situaciji – se mu vendarle ne izmakne docela. Dejanje maturantskega plesa kot prelomnica vsakega posameznika, ki ga še vsega zanosnega postopoma požene v realnost trdega preživetja, se zdi kot moment duhovite rekonstrukcije dogodka. Je avtobiografsko poglavje, v katerem so vse tri protagoniste še prevevali čisti optimizem, začetna evforija samostojne države, vznemirjena želja po neznanem in navsezadnje tudi upanje na pošteno pokojnino

in varno staranje. To je bilo leta 1995. Nato skoraj dvajsetletni premor. Rez in konec pravljice. V tretjem dejanju *Zmagovalci, poraženci in tisti, ki jim ni vseeno, 2013* izvajalci odvržejo maske, pred nami so oni sami, oropani kreativnega nemira in duhovičenja. So nervozni, brezmočni, a še vedno revolucionarno nastrojeni, načrtno ignorirajo zastavljena suha vprašanja o ekonomski nestabilnosti in politični krizi. To je epilog, v katerem ne odgovarjajo salonsko, politikantsko, ampak so glas ogrožene vrste razmišljujočih, ustvarjalnih in poglobljenih posameznikov; igralcev, ki preveč lucidno razmišljajo in imajo zato problem s sistemom, s poklicnimi kalupi ter navsezadnje z dobičkonosnim »prodajnim trgom«.

ZALA DOBOVŠEK

